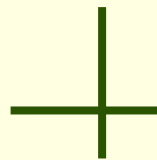

АГРАРНА ПОЛИТИКА

Економија на благосостојба

Мерење на ефектите на политиката – економија на благосостојба

- ⇒ **Економијата на благосостојба** ни помага да разбереме како распределбата (алокацијата) на ресурсите влијае на економската благосостојба на поединечни учесници на пазарот и општеството како целина.
  - ⇒ Пред се не интересираат ефектите на интервенција на државата на благосостојбата.
  - ⇒ Споредување на различни политики и барање на најефективните!
  - ⇒ Подобро користење на расположивите ресурси .
  - ⇒ Логично конзистентна и монетарна оцена на ефектите од влијанијата на политиката на стопанството.
- ⇒ **Благосостојбата ја мериме со помош на ренти.**

Економијата на благосостојба се заснова на поделба на стопанството на три членови:

  - ⇒ Производител – **рента на производителите**
  - ⇒ Потрошувач – **рента на потрошувачите**
  - ⇒ држава (плаќачи на даноци) – **рента на државата**

Рента на производителите (RP)

- ⇒ **Рента на производителите** е износ, кој продавачот го примил, намален за производните трошоци.
- ⇒ Ги мери корисностите, кои ги има продавачот на пазарот.
- ⇒ Се мери според крива на понудата.
- ⇒ Цената кај одредена количина, укажува на трошоците на граничниот (маргиналниот) продавач, а тоа е оној, кој би го напуштил пазарот, доколку цената се намали.

Трошоци за четири можни одгледувачи
(гоење на јуниња, трошоци за 1 јуне, 650 kg жива маса)

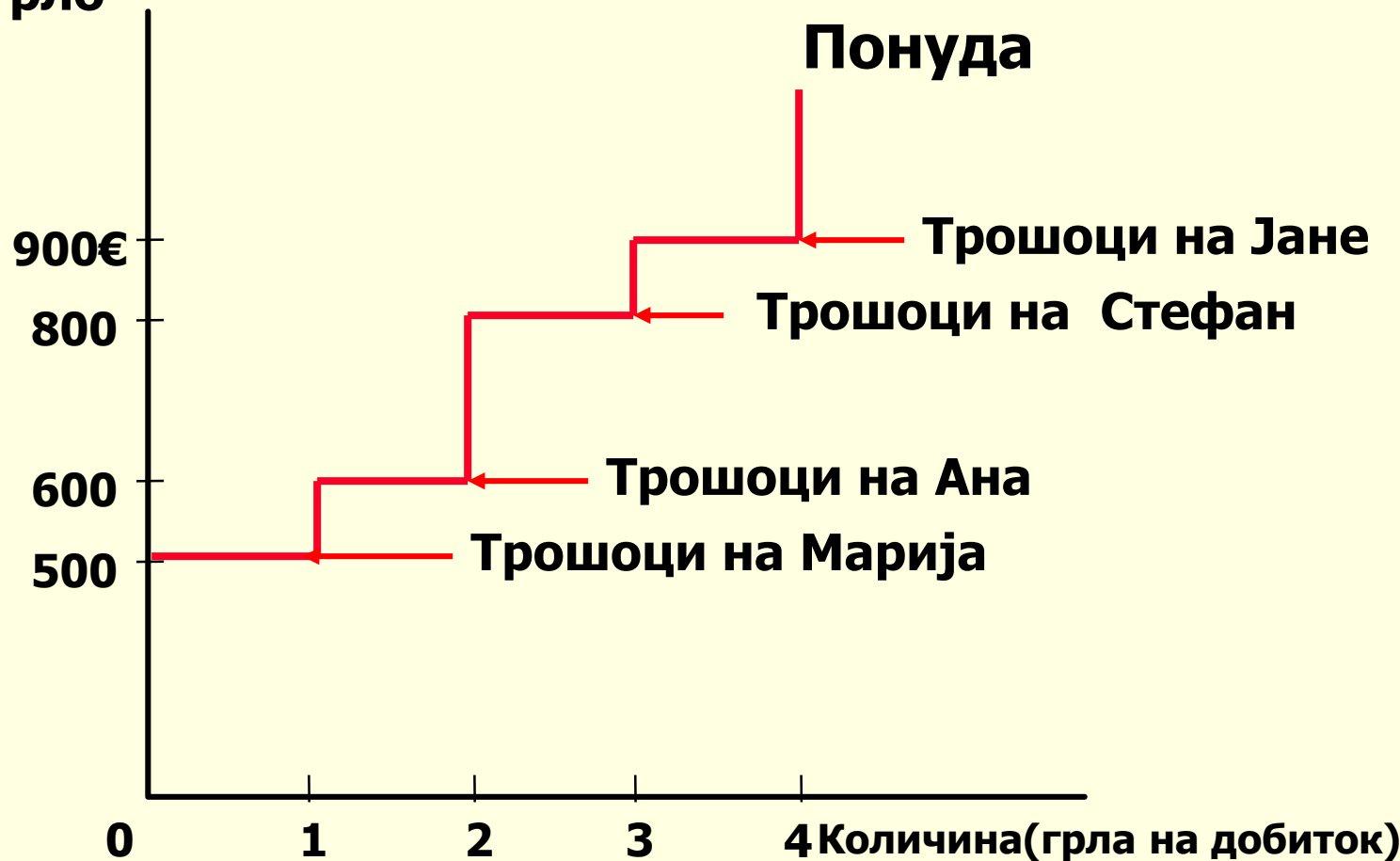
Одгледувач/ Продавач	Трошоци по грло во евра
Јане	900
Стефан	800
Ана	600
Марија	500

Понудувачки систем за четирите одгледувачи/продавачи

Цена	Продавачи	Понудена количина
900 € или повеќе	Јане, Стефан, Ана, Марија	4
800 до 900 €	Стефан, Ана, Марија	3
600 до 800 €	Ана, Марија	2
500 до 600 €	Марија	1
Помалку од 500 €	Никој	0

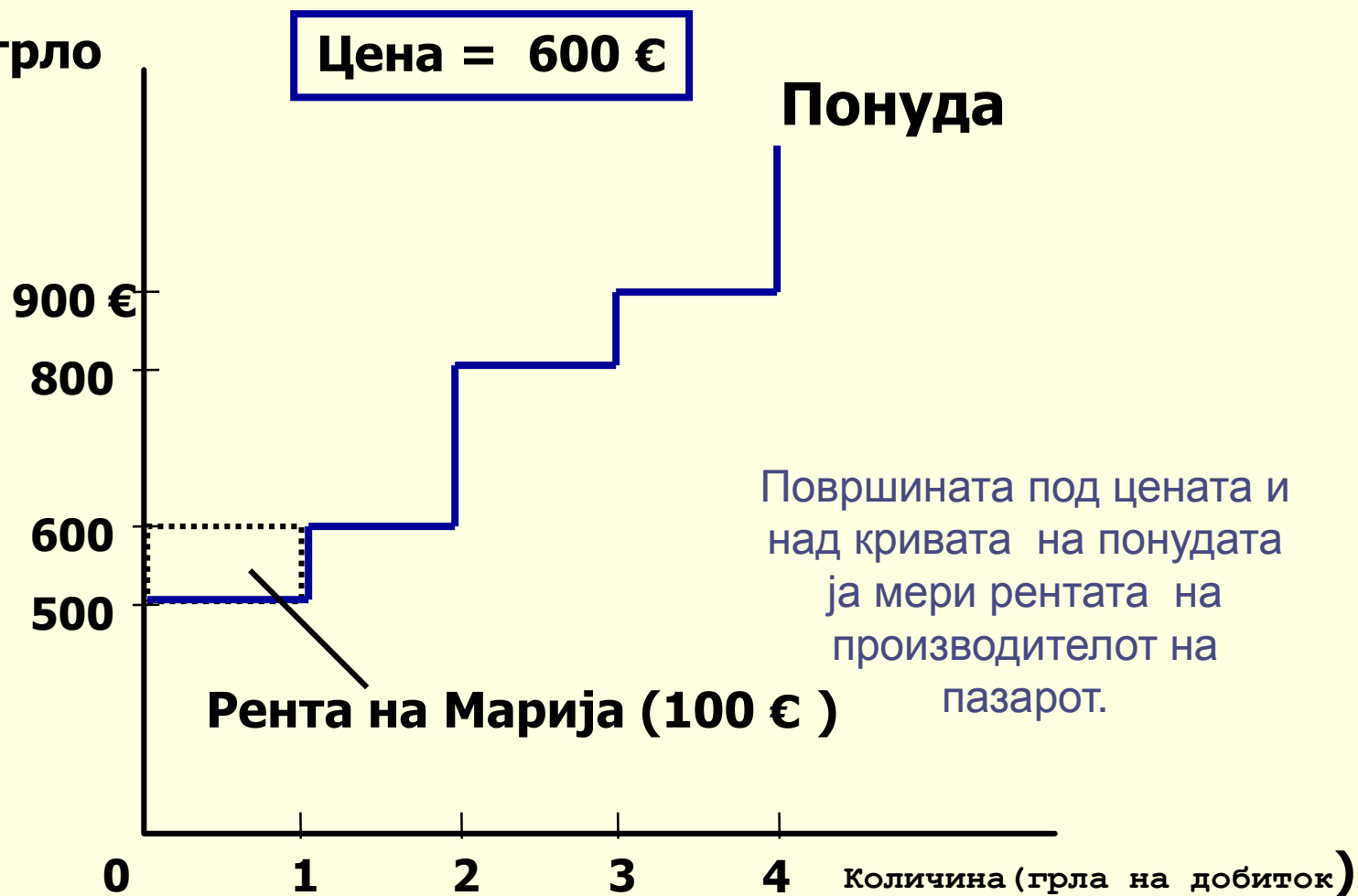
Рента на производители и крива на понудата...

Цена по грло

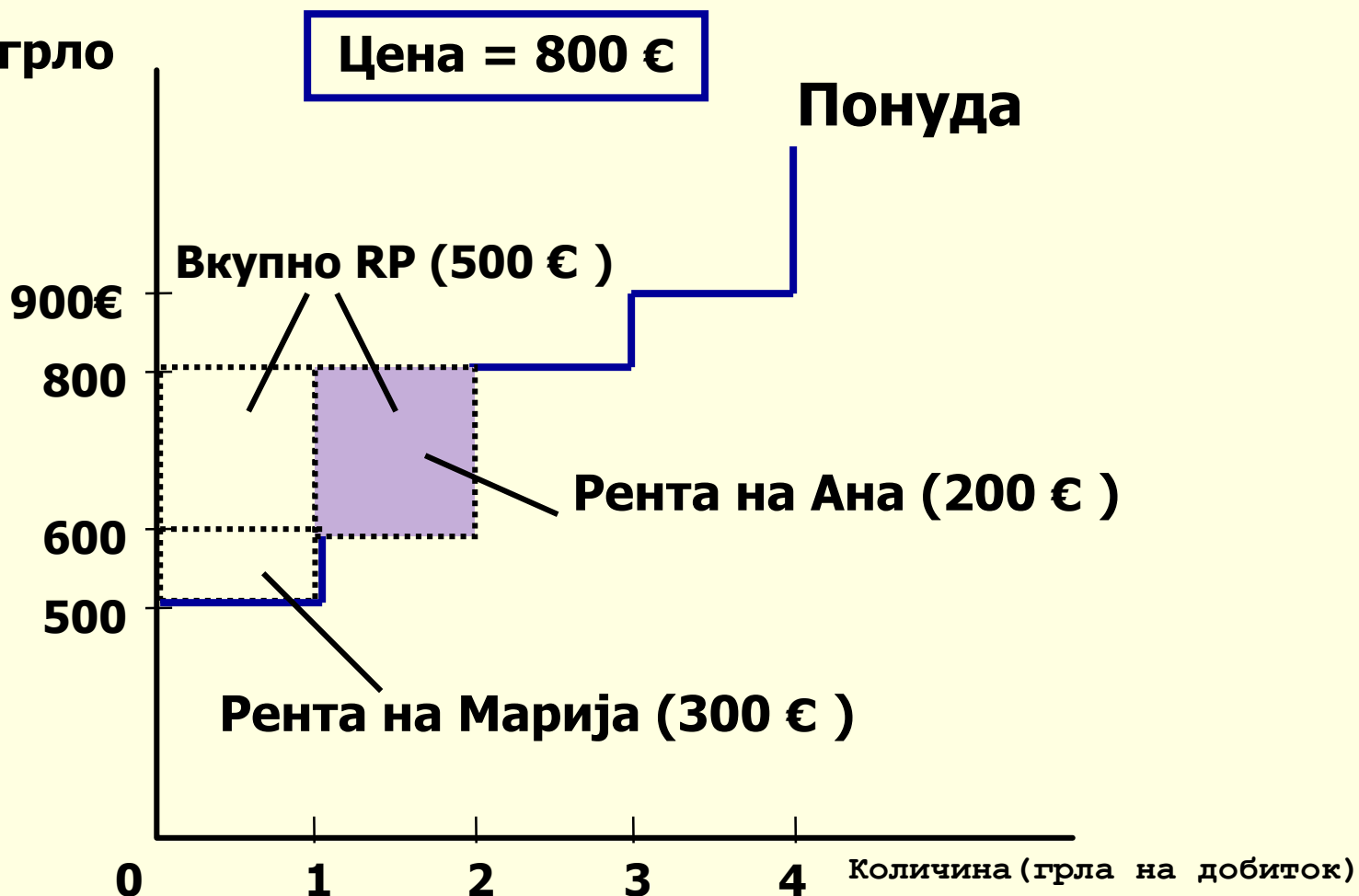
Ренти на производители и крива на понудата...

Цена по грло

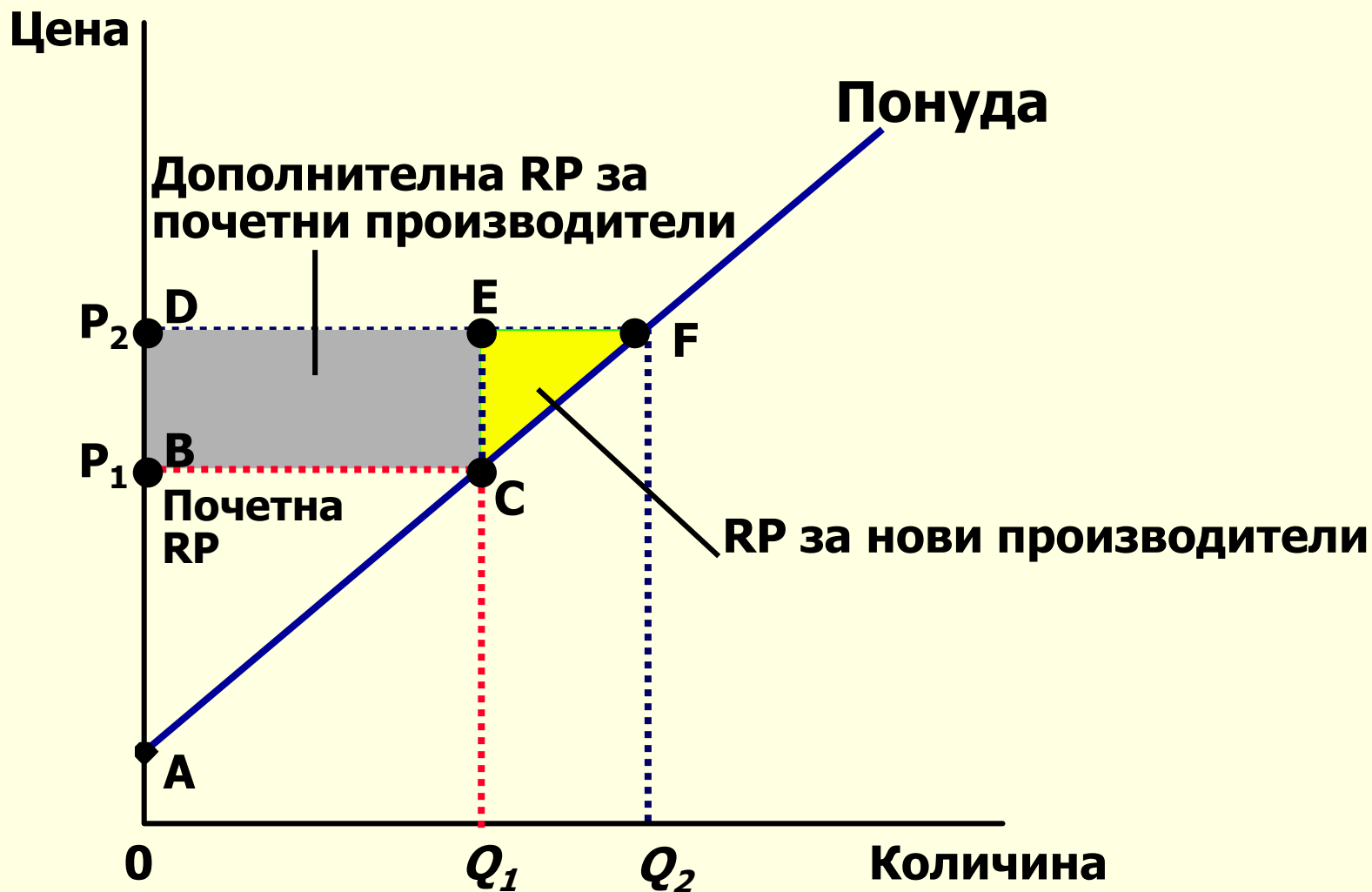
Рента на производителите RP и крива на понудата

Цена по грло

Како цената влијае на рентата на производителите RP ...

Рента на потрошувачите (RP)

- ⇒ Основа е подготвеноста за плаќање: максималната цена, која купувачот е подготвен и способен да ја плати за стоката.
- ⇒ Мери, како купувачот ја оценува вредноста на стоката или услугата.
- ⇒ Рента на потрошувачите е износ, кој е подготвен да го плати потрошувачот за стоката намален за износот кој што всушност го плаќа за неа.

**Четири можни подготтвености за
купување/плаќање (тартуф)...**

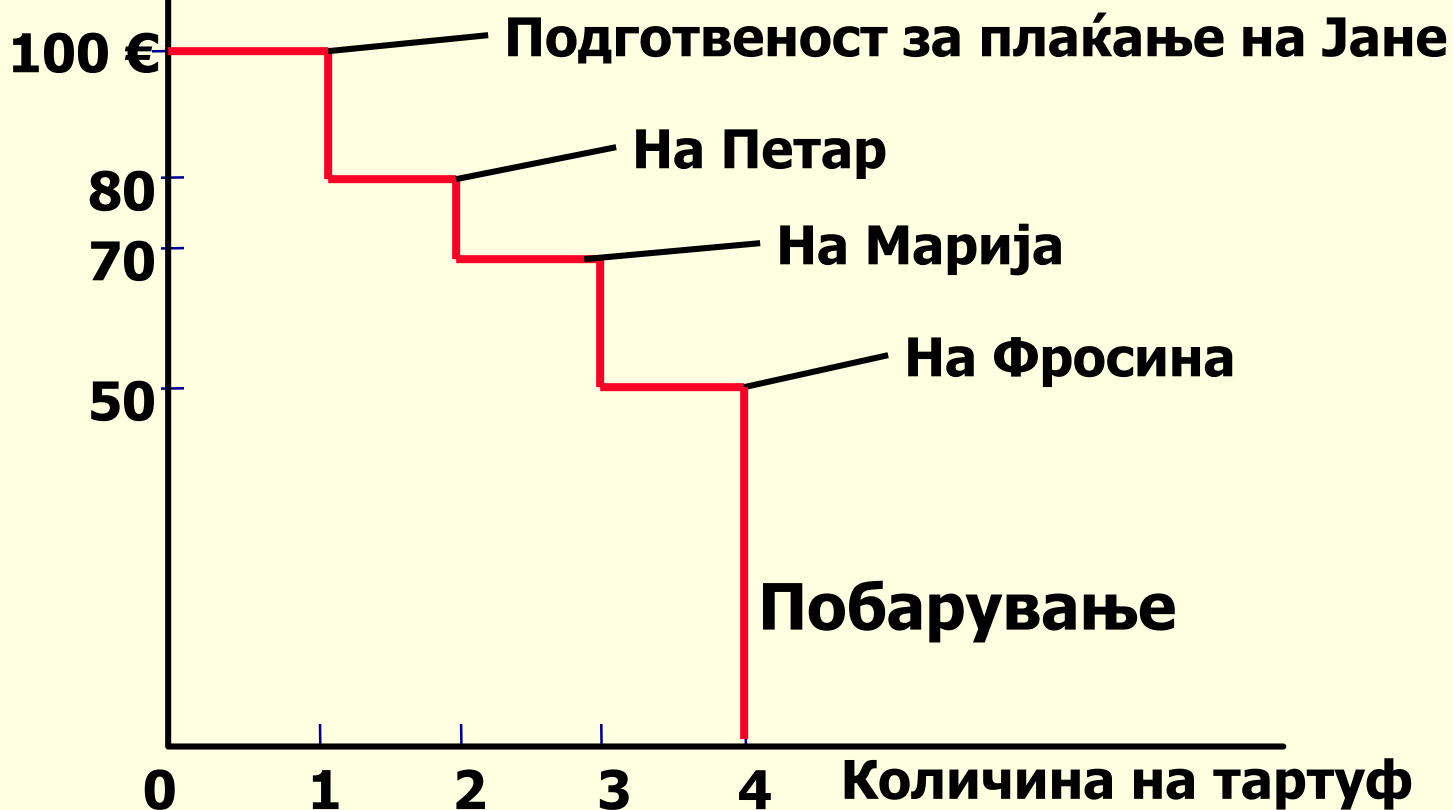
Купувачи	Подготтвеност за плаќање
Јане	100 €
Петар	80
Марија	70
Фросина	50

Четири можни подготвености за купување/плаќање (тартуф)

Цена	Купувач	Побарув. количина
Повеќе од 100€	никој	0
80 до 100€	Јане	1
70 до 80€	Јане, Петар	2
50 до 70€	Јане, Петар, Марија	3
50€ или помалку	Јане, Петар, Марија, Фросина	4

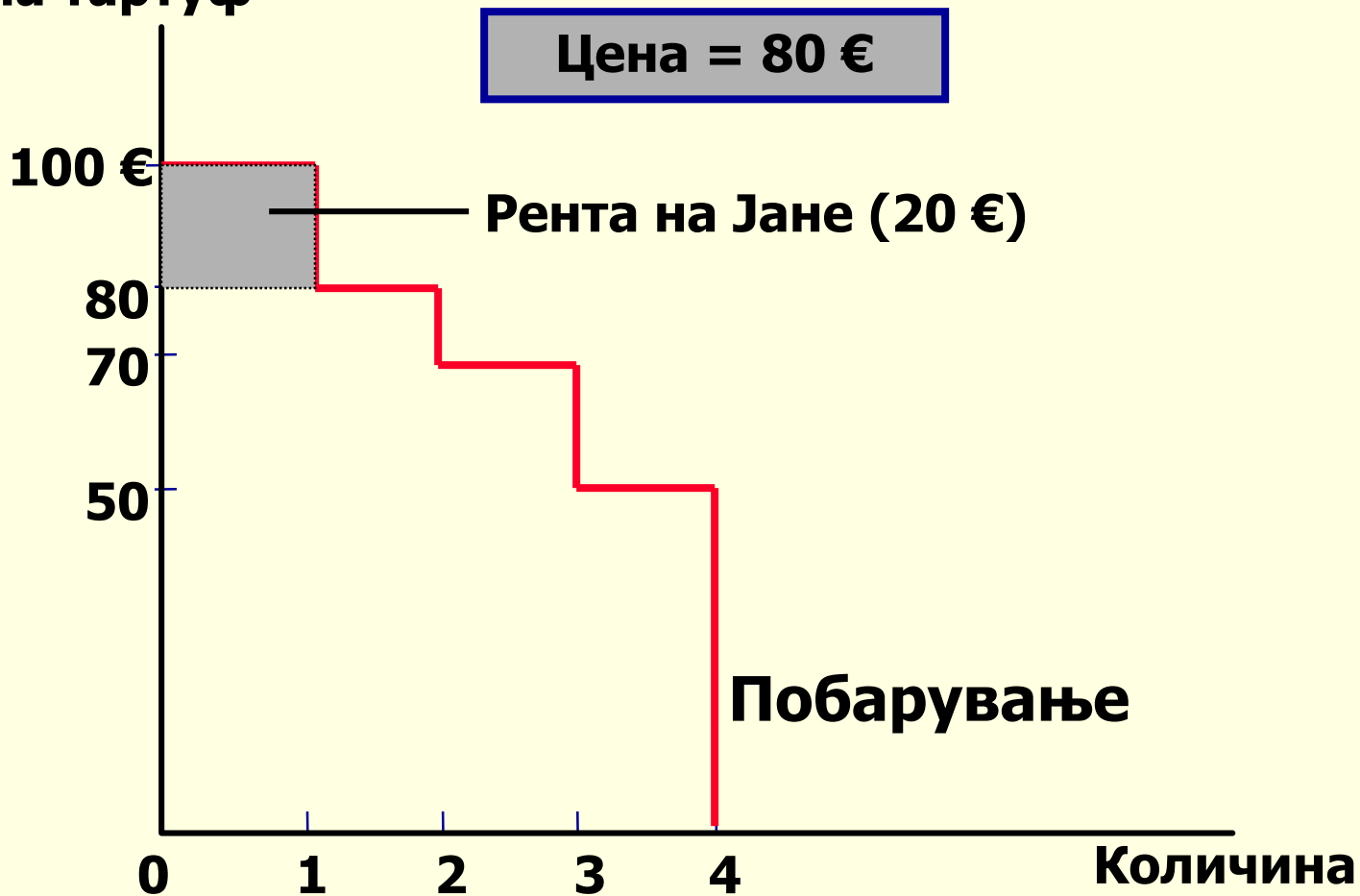
Мерење на рентите на потрошувачите/купувачите (RK) со крива на побарувачката

Цена на тартуф

Мерење на рента на потрошувачите/купувачите (RK) со крива на побарувачка ...

Цена на тартуф

Мерење на рента на потрошувачите (RP) со крива на побарувачка ...

Цена на тартуф

Цена = 70 €

Мерење на рента на потрошувачите/купувачите РК со крива на побарувачка ...

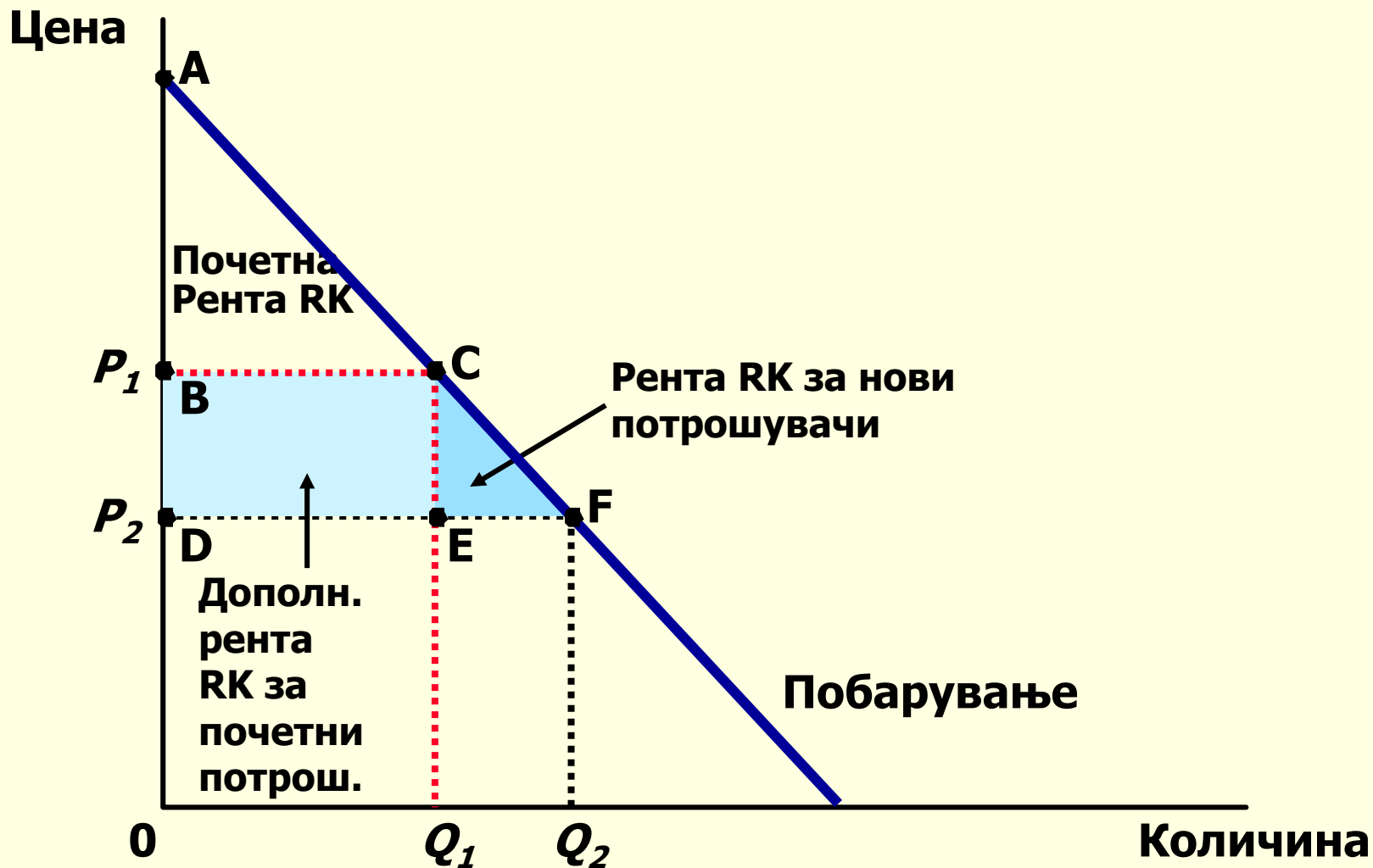

⇒ Рентата на потрошувачите

- ⇒ е површината под кривата на побарувањето и над цената, која била постигната на пазарот
- ⇒ Ја мери користа, која купувачот ја добива со стоката, така како што тој ја вреднува

Како цените влијаат на рентата на потрошувачот/купувачот РК...

Рентите може да ги употребуваме за мерење на ефектите од мерките на аграрната политика

